

Follow-up seminár k implementácii Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín Slovenskou republikou

Bratislava, 28. júna 2023

Miesto: Hotel Bôrik, Bôrik ulica 1628/15, SK-811 02 Staré Mesto, Bratislava

Základné informácie: Slovenská republika ratifikovala Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín (FCNM) 14. septembra 1995 a uplatňuje ho na nasledujúce národnostné menšiny: Bulharov, Chorvátov, Čechov, Nemcov, Maďarov, Židov, Moravanov, Poliakov, Rómov, Rusov, Rusínov, Srbov a Ukrajincov. Vietnamská menšina bola uznaná za 14. národnostnú menšinu 7. júna 2023. Goralská komunita tiež požiadala o uznanie za národnostnú menšinu a ich žiadosť sa posudzuje.

Zmluvné štáty Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín (FCNM), vrátane Slovenskej republiky, sa zaviazali podporovať úplnú a efektívnu rovnosť osôb patriacich k národnostným menšinám vo všetkých oblastiach hospodárskeho, sociálneho, politického a kultúrneho života, spoločne s podmienkami, ktoré im umožnia prejaviť, zachovať a rozvíjať svoju kultúru a identitu. V rámci monitorovacieho procesu FCNM sa hodnotí, ako zmluvné strany implementujú odporúčania na zlepšenie ochrany národnostných menšín. [Každý monitorovací cyklus](#) pozostáva z predloženia správy zmluvným štátom, monitorovacej práce Poradného výboru a prijatia uznesenia Výborom ministrov. V nadväznosti na dialóg s Radou Európy o menšinových otázkach, príslušný zmluvný štát zvyčajne zorganizuje podujatie s cieľom riešiť výsledky monitorovania piateho cyklu. Poradný výbor pre Rámcový dohovor (ACFC) chápe monitorovanie Rámcového dohovoru ako proces s otvoreným koncom, kde každý monitorovací cyklus nadväzuje na predchádzajúci. Následné stretnutia tvoria preto neoddeliteľnú súčasť monitorovacích cyklov.

[Follow-up semináre](#) poskytujú platformu pre dialóg medzi Poradným výborom a množstvom zainteresovaných strán v dotknutom zmluvnom štáte. Sú príležitosťou pre Poradný výbor, aby v prípade potreby objasnil svoje stanovisko a pre štátne orgány, aby informovali o pokroku, ktorý sa už dosiahol pri implementácii odporúčaní alebo plánovaných opatrení. Follow-up semináre pomáhajú prostredníctvom dialógu so zástupcami národnostných menšín identifikovať najefektívnejšie spôsoby praktického uplatňovania týchto odporúčaní a zároveň poskytujú Poradnému výboru možnosť podeliť sa o osvedčené postupy zo svojej monitorovacej činnosti. Napokon, follow-up semináre môžu slúžiť aj na zvýšenie informovanosti o zásadách a ustanoveniach Rámcového dohovoru a fungovaní jeho monitorovacieho mechanizmu.

V rámci tohto dialógu sa 28. júna 2023 v Bratislave uskutoční Follow-up seminár k implementácii FCNM - **organizovaný Úradom vlády SR / Úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny**. Na podujatí budú experti Poradného výboru pre Rámcový dohovor, Sekretariát Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín, štátne orgány, zástupcovia národnostných menšín a odborníci z akademickej obce diskutovať o odporúčaní prijatých Poradným výborom vo svojom [5. Stanovisku k Slovenskej republike](#), prijatom 2. februára 2022 (zhrnutie je dostupné aj v [slovenskom jazyku](#)), ako aj o odporúčaní pre orgány SR obsiahnuté v rezolúcii [Výboru ministrov Rady Európy CM/ResCMN\(2022\)8](#), prijatej dňa 3. novembra 2022 a v širšom zmysle o spôsoboch posilnenia ochrany národnostných menšín v Slovenskej republike.

PROGRAM

08:30 – 09:00 Príchod a registrácia

09:00 – 09:20 ÚVODNÉ SLOVO, PREZENTÁCIA CIEĽOV FOLLOW-UP SEMINÁRA

- **Ingrid Brocková (tbc.)**, štátna tajomníčka Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR
- **László Bukovszky**, splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny
- **Alexandra Castro and Mikko Puumalainen**, členovia Poradného výboru, zvolení za Portugalsko a Fínsko: účel a úlohy Follow-up seminára, prezentácia piateho stanoviska k Slovenskej republike (max.10')

09:20 – 10:10 ÚVODNÝ PANEL: HLAVNÝ VÝVOJ NÁRODNOSTNEJ POLITIKY SLOVENSKA, ÚVOD K RÁMCOVÉMU DOHOVORU NA OCHRANU NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN A PROCESU MONITOROVANIA JEHO IMPLEMENTÁCIE / ZHRNUTIE 5. MONITOROVACIEHO KOLA

Moderátor: **Zoltán Kovács**, vedúci sekretariátu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Panelisti (diskusia):

László Bukovszky, splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny: hlavný vývoj v oblasti slovenskej národnostnej legislatívy a politiky a stanovisko k rozšíreniu zoznamu uznaných etnických a národnostných menšín o goralskú a vietnamskú komunitu

Ján Hero, splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity: hlavné zmeny v národnej stratégii začleňovania Rómov na Slovensku

Tomáš Hrustič, člen Poradného výboru, zvolený za Slovenskú republiku: prezentácia Rámcového dohovoru a jeho monitorovacieho mechanizmu a úlohy národného člena

Alexandra Castro and Mikko Puumalainen, členovia Poradného výboru, zvolení za Portugalsko a Fínsko: hlavné zistenia piateho stanoviska k Slovenskej republike a objasnenie [stanoviska](#) štátnych orgánov

Otázky a odpovede: Účastníci môžu klásť stručné a konkrétne otázky alebo požadovať objasnenie Rámcového dohovoru, jeho rozsahu uplatňovania alebo jeho monitorovacieho postupu a zistení piateho cyklu monitorovania, ktoré nemusia byť pokryté tromi tematickými stretnutiami uvedenými nižšie.

5' minútová prestávka

10:15 -11:30 1. TEMATICKÝ PANEL: KULTÚRA A JAZYK MENŠÍN

Kľúčové témy diskusie: kultúra a jazyk ako prvky identity menšín; práva osôb patriacich k národnostným menšinám vyplývajúce z výsledkov sčítania obyvateľstva; legislatívne a politické zmeny potrebné na podporu účinnej ochrany jazykov a kultúr menšín / spôsoby zabezpečenia riadneho financovania týchto aktivít

[CM/ResCMN\(2022\)8](#): odporúčanie na okamžité opatrenie 2 a ďalšie odporúčania 10 a 15.

Pozri tiež [5. Stanovisko odporúčaniam SR](#) ods. 112, 174, 186, 195, 196 a 238.

Moderátor: **Milan Ján Pilip**, predseda Úradu Slovákov žijúcich v zahraničí, člen Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny zastupujúci rusínsku národnostnú menšinu

Panelisti:

(10' max) • **Mikko Puumalainen**, člen Poradného výboru, zvolený za Fínsko, predkladá príslušné odporúčania. Okrem toho bude on a/alebo sekretariát poskytovať informácie o hlavných princípoch Rámcového dohovoru a niektorých príkladoch dobrej praxe v iných zmluvných štátoch, ktoré by mohli byť použité ako zdroje inšpirácie.

Diskusia:

Alena Kotvanová, riaditeľka Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania, RTVS (verejnoprávne vysielanie)

Peter Medvid', člen výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny zastupujúci rusínsku národnostnú menšinu

Klára Orgovánová, riaditeľka Rómskeho inštitútu

Ákos Horony, člen Okrúhleho stola Maďarov na Slovensku

Otázky a odpovede

Obedová prestávka formou bufetu (11:30 – 12:30)

12:30 – 13:45 2. TEMATICKÝ PANEL: VZDELÁVANIE NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

Kľúčové témy na diskusiu: úlohy štátu, miestnych a regionálnych orgánov a občianskej spoločnosti v sektore vzdelávania; inkluzívne a kvalitné vzdelávanie rómskych detí a opatrenia na riešenie pretrvávajúcej segregácie v školách; legislatívne a politické opatrenia na posilnenie výučby menšinových jazykov na školách

[CM/ResCMN\(2022\)8](#) odporúčania na okamžité opatrenie 3 a ďalšie odporúčania 11, 12 a 13

Pozri tiež [Piate stanovisko k odporúčaniam SR](#) obsiahnutým v ods. 204, 224 a 239.

Moderátor: **Ábel Ravasz**, bývalý splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity a člen Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny zastupujúci maďarskú národnostnú menšinu

Panelisti:

(10' max) • **Alexandra Castro**, členka Poradného výboru, zvolená za Portugalsko, predkladá príslušné odporúčania. Okrem toho ona a/alebo sekretariát poskytnú informácie o hlavných princípoch Rámcového dohovoru a niektorých príkladoch dobrej praxe v iných zmluvných štátoch, ktoré by mohli byť použité ako zdroje inšpirácie.

Diskusia:

Kálmán Petőcz, generálny riaditeľ, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Ján Hero, splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity

Attila Fodor, riaditeľ Comenius- pedagogický inštitút

Luba Králová, riaditeľka občianskeho združenia Kolysočka – Kolíska (vzdelávanie v rusínskom jazyku)

Otázky a odpovede

Prestávka (15 min)

14:00 – 15:15 **TEMATICKÁ SEKCIA 3: EFEKTÍVNA ÚČASŤ NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN**

Kľúčové témy na diskusiu: výzvy, vrátane politických, na posilnenie participácie osôb patriacich k národnostným menšinám; legislatívny a inštitucionálny rámec na zabezpečenie efektívnej účasti osôb patriacich k národnostným menšinám na rozhodovaní; používanie menšinových jazykov v miestnych samosprávach; siete rómskych starostov a miestnych orgánov o národnostných menšinách

[CM/ResCMN\(2022\)8](#) ďalšie odporúčania 6 a 14..

Pozri tiež [Piate stanovisko k odporúčaniam SR](#) odporúčania obsiahnuté v ods. 246.

Moderátor: **Kálmán Petőcz**, generálny riaditeľ, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Panelisti:

(10' max) • **Mikko Puumalainen**, člen Poradného výboru, zvolený za Fínsko, predkladá príslušné odporúčania. Okrem toho bude on a/alebo sekretariát poskytovať informácie o hlavných princípoch Rámcového dohovoru a niektorých príkladoch dobrej praxe v iných zmluvných štátoch, ktoré by mohli byť použité ako zdroje inšpirácie.

Diskusia:

László Bukovszky, splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny

Róbert Dobrovodský, verejný ochranca práv

Béla Keszegh, primátor mesta Komárno a podpredseda Únie miest Slovenska

Štefan Vavrek, rómsky aktivista, bývalý poslanec NR SR

Otázky a odpovede

15:15 – 15:45 **ZÁVEREČNÉ POZNÁMKY A ZHRNUTIE VÝSLEDKOV DIALÓGU**

Účastníci:

• **László Bukovszky**, splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny: hlavné trendy v slovenskej politike národnostných menšín

• **Alexandra Castro and Mikko Puumalainen**, členovia Poradného výboru, zvolení za Portugalsko a Fínsko